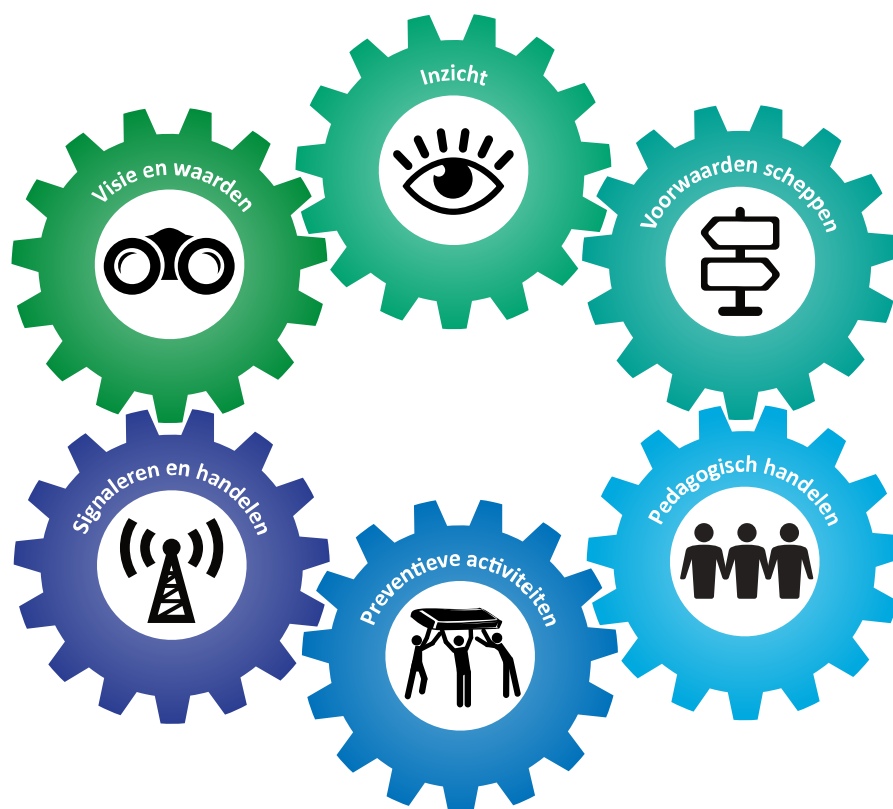

Schoolveiligheidsplan

Wilhelminaschool | 29-10-2025

Inhoudsopgave

Visie & waarden

Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

Kernwaarden

Burgerschapsopdracht

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

Gedragscodex personeel

Toezicht op veiligheid in en rond de school

Afspraken en regels in de klas

Inzicht

Veiligheidsrisico's en incidenten

RI&E

Incidentenregistratie

Monitoring

Veiligheidsmonitor

Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen

Andere activiteiten

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken beleggen

Protocollen

Fysieke ruimte

Maatregelen

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

Samenwerken met ouders

Pedagogisch handelen

Pedagogisch vakmanschap

Pedagogisch vakmanschap

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

Ouders

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

Preventie

Leerlingen

Activiteiten

Ondersteuningsmogelijkheden

Personeel

Deskundigheidsbevordering

Signaleren

Signaleren

Signaleren

Handelen

Acuut

Nazorg

Evalueren

Evalueren

Samenwerken

Samenwerken

Visie & waarden

Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

Onze school vormt een stabiele kracht in een dynamische omgeving. Het is een oefenplek voor het leven, waar onze leerlingen zich veilig voelen, zichzelf mogen zijn en hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen.

Je veilig voelen is een belangrijke voorwaarde om te kunnen leren. Op onze school werken we aan pedagogische en sociale veiligheid. Om een veilig schoolklimaat te bevorderen, hanteren we grenzen en regels, wordt er adequaat opgetreden tegen grensoverschrijdend gedrag en worden leerlingen aangemoedigd om positief gedrag te laten zien.

In augustus 2015 is de wet sociale veiligheid op school in werking getreden. In deze wet is opgenomen dat een school voor iedere leerling een sociaal veilige leeromgeving dient te waarborgen.

Dit sociaal veiligheidsplan waarborgt deze sociale veiligheid. Daarbij hebben we onze partners hard nodig, te weten: ons team, de ouders, leerlingen en onze partners in de wijk. De inhoud van dit plan komt jaarlijks terug op de schoolagenda, en wordt dan geëvalueerd en indien nodig aangepast.

1.1 Werken aan veiligheid in en om school

Bij het opstellen van het sociaal veiligheidsplan is gekeken naar alle aspecten die naar onze beleving onder sociale veiligheid gerangschikt kunnen worden.

Wij vinden het belangrijk zorg te dragen voor een veilig leef- en leerklimaat.

Veiligheid is een basisvoorwaarde om te leren. Pas dan zijn kinderen in staat zich sociaal en emotioneel goed te ontwikkelen.

Wij denken bij veiligheid in de school niet alleen aan onze leerlingen, maar zijn van mening dat alle bij de schoolorganisatie betrokkenen, zich veilig moeten voelen. Dit geldt dus ook voor het team (directie en groepsleerkrachten,) onderwijsondersteunend personeel en ouders.

We beschrijven in dit beleidsstuk de werkwijze(n) en maatregelen, die wij op schoolniveau inzetten om onze gestelde doelen te bereiken.

Veel afspraken zijn vastgelegd in zogenaamde protocollen, die op school aanwezig zijn. Waar dit van toepassing is, wordt hiernaar verwezen. Ook op bestuursniveau liggen veel afspraken vast omtrent sociale- en fysieke veiligheid, geldend voor alle onder haar bestuur ressorterende scholen. In de bijlagen wordt verwezen naar deze beleidsstukken.

1.2 Algemene doelen

- Het bevorderen en bewaken van veiligheids-, gezondheids- en welzijnsaspecten voor alle bij onze school betrokkenen.
- Het creëren van een sociaalpedagogisch klimaat, waar alle betrokkenen zich prettig en gewaardeerd voelen.
- Het bijdragen aan preventie van vormen van incidenten, conflicten en machtsmisbruik.

Om dit te kunnen realiseren vinden wij de volgende uitgangspunten belangrijk:

- Wij accepteren en respecteren elkaar.
- Wij onderschrijven het uitgangspunt dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes gelijkwaardig zijn aan elkaar.
- Iedereen gaat respectvol om met persoonlijke verschillen of verschillen voortkomend uit culturele achtergronden.
- Wij bieden een stimulans aan zelfredzaamheid en weerbaarheid.
- Gemaakte afspraken worden door iedereen nageleefd.

1.3 Procedure

De procedure behorend bij de vaststelling van dit beleidsstuk:

- Het concept beleidsplan wordt aangeboden aan en vastgesteld in de STAF
- Het beleidsstuk wordt besproken met en vastgesteld in het team
- Het beleidsstuk wordt ter instemming aan de MR voorgelegd
- Het beleidsstuk wordt aangeboden aan het bestuur.
- Daarnaast wordt vastgesteld dat:
 - o Jaarlijks wordt dit beleidsplan in de Staf aan de orde gesteld.
Eventuele wijzigingen worden doorgevoerd en het plan wordt opnieuw vastgesteld en met team besproken.
 - o Het (gewijzigde) plan wordt daarna wederom aangeboden aan MR en ter kennisgeving voorgelegd aan het bestuur.

Kernwaarden

Het is onze opdracht om vanuit een positieve grondhouding het beste uit leerlingen te halen en hen te stimuleren hun eigen talenten te ontwikkelen. De kernwaarden geven richting aan ons beleid en ons handelen. Deze vormen ook de grondslag voor ons veiligheidsbeleid.

- Vertrouwen

We geloven in de kracht van ieder mens. We beginnen met vertrouwen – in kinderen, collega's, ouders en onszelf. We geven ruimte en verantwoordelijkheid, ook als dat kwetsbaar voelt.

- Verbinding

Onderwijs maken we samen. In verbondenheid met elkaar zoeken we het goede, luisteren we met aandacht en staan we naast elkaar. We zijn een gemeenschap – waarin iedereen telt.

- Vakmanschap

De leerkrachten vervullen een grote voorbeeldfunctie in de ontwikkeling van de leerlingen. Zij dragen op een positieve manier bij aan hoe onze leerlingen naar zichzelf en de wereld om zich heen kijken en naar hoe zij zich daarin veilig voelen en gedragen. We werken met hart en ziel aan goed onderwijs. We blijven leren, nemen ons vak serieus en doen wat werkt. Met liefde voor het kind, oog voor kwaliteit en aandacht voor elkaar.

- Ouders als partner

Hoe beter de afstemming en samenwerking tussen ouders en school, hoe groter de groei van leerlingen is, en hoe groter de invloed rijkt op de sociale veiligheid op school. We hebben ouders nodig om samen te zorgen voor een veilige leeromgeving. Dat doen we door snelle afstemming rondom incidenten, maar juist ook door samen afspraken te maken over hoe we graag zien dat we met elkaar omgaan.

- De wereld om ons heen

Onze scholen hebben een verbindende rol in de wijken waar ze staan. We werken samen met de gemeente, met wijkteams, de politie, de GGD, het samenwerkingsverband, etc. Al deze partijen samen helpen ons om een breed en stevig netwerk te creëren rondom onze opgroeiende leerlingen.

Op de Wilhelminaschool werken we vanuit de kernwaarden **‘Veiligheid’**, **‘Respect’** en **‘Verantwoordelijkheid’**. Voor leerlingen, ouders, medewerkers en andere betrokkenen hebben we daar concrete gedragsverwachtingen voor geformuleerd. Zie de bijlage voor de geformuleerde gedragsverwachtingen.

Documenten

[Gedragsverwachtingen](#)

Burgerschapsopdracht

Op onze school werken we aan burgerschapsvorming. We onderwijzen onze leerlingen over verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid en discriminatie. Vanuit onze christelijke traditie staan we stil bij overeenkomsten en verschillen, bij solidariteit. We benaderen elkaar met respect en we zijn zorgzaam. Kortom: we dragen bij aan de vorming van onze leerlingen tot wereldburgers.

Onze school is een veilige oefenplaats voor de leerlingen om te oefenen met de democratische basiswaarden en maatschappelijke competenties. De veiligheid op school, van onze leerlingen, ouders én personeel, waarborgen we middels ons veiligheidsbeleid. Daarmee creëren we een gezonde en veilige oefenplaats.

Het onderwijs voor onze kinderen is erop gericht om de kinderen te begeleiden en te stimuleren op hun weg naar de volwassenheid, zodat zij een waardevol en gelukkig lid van de samenleving kunnen worden. We willen de kinderen dan ook leren zich te oriënteren op de samenleving dichtbij, maar ook in breder verband. Dit willen we bereiken door hen kennis, vaardigheden, inzicht en begrip bij te brengen. We streven er dan ook naar om elk kind die aandacht, begeleiding en verantwoordelijkheid te geven die nodig is voor een goede ontwikkeling. Om dit te bereiken creëren wij op onze school mogelijkheden voor kinderen die extra hulp nodig hebben en zoeken we extra aantrekkelijke leerstof voor kinderen die meer aan kunnen. We proberen dit zoveel mogelijk te organiseren binnen de eigen klas. Op deze manier proberen we zoveel mogelijk het individuele kind zich te laten ontwikkelen op zijn of haar niveau. Daarbij vinden wij het belangrijk dat er een goed en prettig onderwijsklimaat op onze school te vinden is. Een kind moet zich prettig voelen en graag naar school willen gaan. Wij streven op de Wilhelminaschool dan ook naar een prettig pedagogisch klimaat, waarbij ieder kind zich op zijn gemak voelt.

Visie van de school op Burgerschap

De Wilhelminaschool wil burgerschapsonderwijs bieden op een adequate manier. Dit wil zeggen dat het burgerschapsonderwijs:

- Aansluit bij de visie en missie van de school
- Past bij wat onze leerlingen nodig hebben
- Voldoet aan de wettelijke eisen van burgerschapsonderwijs
- Voldoet aan de eisen die aan goed onderwijs worden gesteld

Burgerschap is geïntegreerd in verschillende vakken. Zo komt het terug in de lessen Vreedzame School (sociale vaardigheidsmethode), tijdens de taallessen van Taalactief, studievaardigheden, het leerorkest, wereldoriëntatie, techniek, bij de godsdienstmethode en in de wijze waarop leerlingen, personeel en ouders met elkaar omgaan.

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

2.1 Algemene omgangsregels voor iedereen

Het betreft omgang met elkaar in elke school gerelateerde situatie en betreft contactmomenten op diverse niveaus.

- Onderwijsgevend personeel/leerling
- Leerling/ leerling
- Onderwijsgevend personeel/ouder
- Onderwijsondersteunend personeel/leerling
- Onderwijsondersteunend personeel/ouder
- Hulpouders/ leerling
- Studenten/ leerlingen
- Personeel/onderling

2.2 Omgangsvormen

Wij hanteren hierbij de volgende omgangsvormen:

Ontvangen van de leerlingen:

De groepsleerkrachten begroeten alle leerlingen die bij de aanvang van de school het lokaal binnenkomen en heten ze welkom.

- Wij sluiten niemand buiten om zijn / haar geloof, uiterlijk, sekse, ras of gezondheid.
- Wij maken geen misbruik van macht.
- Wij spreken elkaar rustig aan.
- Wij doen dat in correct taalgebruik.
- Wij spreken Nederlands.
- Wij kunnen de ander aanspreken als iets niet prettig voelt.
- Wij accepteren geen enkele uiting van uitschelden, uitlachen en roddelen.

- Wij respecteren persoonlijke eigendommen.
- Wij gaan zorgvuldig om met schooleigendommen.

2.3 Privacy

Wij zijn ons er van bewust dat wij de plicht hebben de privacy van leerlingen en hun ouders te beschermen. Gegevens over de thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties, testgegevens e.d. worden door ons als privacygegevens beschouwd, en worden als zodanig zeer zorgvuldig behandeld.

Gedragscode personeel

Op onze school hanteren we een gedragscode voor medewerkers en ouders. Deze gedragscode wordt jaarlijks geagendeerd, geevalueerd en zonodig bijgesteld. De afspraken uit deze gedragscode zijn gericht op het voorkomen en omgaan met:

- ongewenst seksueel gedrag
- discriminatie
- pesten
- agressie en geweld
- kindermishandeling
- contacten op de werkvloer
- uiterlijke verzorging
- meld/klachtroute
- nazorg

Samengevat komt de gedragscode op het volgende neer:

- Ouders en medewerkers tonen elkaar respect.
- Ouders en medewerkers hanteren fatsoenlijk taalgebruik.
- Ouders communiceren op beleefde toon met medewerkers.
- Ouders en medewerkers treden niet agressief op.
- Wanneer er een conflict is, werken ouders en medewerkers mee aan het zoeken naar en het vinden van een oplossing.

Meer specifiek geldt op onze school de volgende gedragscode voor personeel:

1. De medewerker bevordert sociale veiligheid voor zijn/haar leerlingen.
2. De medewerker is zich in alle situaties bewust van zijn/haar voorbeeldfunctie ten opzichte van leerlingen.
3. De medewerker maakt geen misbruik van de afhankelijkheidsrelatie die voortvloeit uit zijn/haar functie.
4. De medewerker spreekt leerlingen, ouders en collega's aan op ongewenst gedrag.
5. De medewerker behandelt vertrouwelijke informatie als zodanig.
6. De medewerker is bekend met en handelt naar de bestaande protocollen, gemaakte afspraken, wettelijke regelingen en klachtenprocedure.

7. De medewerker zoekt geen privécontact met leerlingen.
8. De medewerker raakt een leerling uitsluitend functioneel aan en houdt daarbij rekening met de grenzen van de leerling.
9. De medewerker vermijdt zo mogelijk een-op-een-situaties met een leerling. Als dit toch nodig is, zorgt hij/zij ervoor dat hij/zij zichtbaar is voor anderen.
10. Online contact van de medewerker met leerlingen en ouders is school-gerelateerd, zakelijk en in correct Nederlands.
11. De medewerker veroorlooft zich geen intimiteiten met een leerling in geschrift, afbeelding, gebaar of aanraking.
12. De medewerker maakt geen seksueel getinte, racistische of discriminerende grappen of opmerkingen.
13. De medewerker zorgt ervoor dat binnen school geen seksueel getinte, racistische of discriminerende affiches, tekeningen of andere artikelen worden opgehangen die kwetsend kunnen zijn.
14. De medewerker pleegt geen seksuele handelingen met leerlingen.
15. De medewerker gaat geen liefdesrelatie met een leerling aan.
16. De medewerker geeft duidelijk zijn/haar professionele grens aan als een leerling aandringt op intimiteit.
17. De medewerker die een vermoeden heeft van een zedenmisdrijf tussen een medewerker van de school en een minderjarige leerling van school meldt dit onmiddellijk bij het bevoegd gezag conform de meldplicht voor personeel.
18. De medewerker die kennis neemt van een strafbaar feit meldt dit direct bij de directie. Voor een overzicht van strafbare feiten, kijk op het kennisbankitem onderaan deze pagina: 'Aangifte doen binnen het onderwijs'.

Toezicht op veiligheid in en rond de school

Op onze school is er dagelijks vanaf de start tot en met het einde van de schooldag en tijdens pauzes extra toezicht op de veiligheid in en rond de school. Met de inzet van onze medewerkers is er altijd sprake van toezicht op cruciale plekken in en om de school om de veiligheid van onze leerlingen te garanderen.

In de klassen is gedurende de lessen voortdurend toezicht. Wanneer een leerkracht onverhoopt het lokaal toch verlaat, wordt de collega in het lokaal ernaast gewaarschuwd.

In de korte pauze in de ochtend zorgen de vaste leerkrachten voor toezicht. In de middagpauze worden de leerlingen overgedragen aan de toezichthouders op het plein of op het speelveld. De klassen gaan daar in een rij naar toe.

Afspraken en regels in de klas

De eerste zes weken van ieder nieuw schooljaar (de Gouden Weken) staan in het teken van groepsvorming in alle klassen. Klassenregels vormen daarbij de basis en het uitgangspunt. Hoe vinden wij als groep dat we met elkaar en onze omgeving om moeten gaan? Iedere groep formuleert zelf de eigen klassenregels en hangt deze zichtbaar in de klas/de gang/de aula, etc. Deze regels hebben een centrale plek in de dagelijkse

onderwijspraktijk én worden in ieder geval na iedere schoolvakantie extra belicht door de leerkracht.

Inzicht

Veiligheidsrisico's en incidenten

RI&E

In de Wet op de Arbeidsomstandigheden (Arbowet) staan de richtlijnen voor een gezonde en veilige omgeving voor de groepsleerkracht en leerling. De vierjaarlijkse risico- inventarisatie en -evaluatie (RI&E) vormt hiervan de kern. Hieronder valt ook de ontruimingsoefening die jaarlijk tenminste één keer wordt georganiseerd door de BHV-ers op de school. De BHV-ers worden jaarlijks getraind om hun kennis en vaardigheden actueel te houden.

In CAMAS registreren we alle aandachtspunten en acties met betrekking tot de RI&E.

Bij de uitvoer van de noodzakelijke actiepunten naar aanleiding van de RI&E is er actieve betrokkenheid vanuit de afdeling huisvesting PCBO; de regie ligt bij de school.

In ons schoolplan is opgenomen met welke frequentie een medewerker tevredenheidspelling wordt uitgevoerd (één keer per twee jaar). Het bestuur heeft een module medewerkerstevredenheid beschikbaar voor de scholen. Deze tool staat op het intranet - Hartwijzer PCBO -.

Op de Wilhelminaschool maken we gebruik van de peilingen van Scholen met Succes.

Incidentenregistratie

Om te kunnen sturen, evalueren en bijstellen zorgt de school voor een nauwkeurige administratie van gebeurtenissen die betrekking hebben op items zoals in dit plan zijn beschreven.

Deze incidenten worden geregistreerd in de incidentenregistratie op school- en bestuursniveau. De meldingen worden jaarlijks op school- en bestuursniveau geïnventariseerd. Hieruit kunnen verbeteractiviteiten komen die worden vastgelegd in het veiligheidsbeleid.

Ernstige incidenten worden door de directeur onmiddellijk gemeld aan de bestuurssecretaris.

Monitoring

Veiligheidsmonitor

Monitor sociale veiligheid (leerlingniveau)

Op bestuursniveau wordt jaarlijks de sociale veiligheid van alle scholen gemonitord. Dit is vastgelegd in het kwaliteitsbeleid. De kwaliteitskaart is toegevoegd bij de documenten.

Onze school kent een jaarlijkse peiling van de sociale veiligheid bij leerlingen. Bij ons op school wordt het instrument van Vensters PO gebruikt voor de Monitor Sociale Veiligheid (MSV).

Op schoolniveau wordt een analyse en verbeterplan gemaakt na iedere afname van de MSV.

Oudertevredenheid peiling

We verzamelen actief feedback van ouders die we gebruiken voor kwaliteitsverbetering. Dit doen we door bijvoorbeeld de afname van een oudertevredenheidspeiling of in de vorm van panelgesprekken met een frequentie van eens per 2-4 jaar. Panelgesprekken worden georganiseerd in de ouderkamer. De tevredenheidspeiling wordt elke twee jaar gedaan via Scholen met Succes.

Medewerker tevredenheid peiling

We verzamelen actief feedback van medewerkers die we gebruiken voor kwaliteitsverbetering. Dit doen we via gesprekken met medewerkers en door middel van de afname van de medewerkertevredenheidspeiling van PCBO en van Scholen met Succes.

Op basis van deze bovengenoemde peilingen worden de verbeterpunten aangepakt en vertaald naar schoolbeleid. De uitkomsten worden geïntegreerd in het veiligheidsbeleid.

Zie hiervoor de actiepunten van de school bij de radar Inzicht.

Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen

Op onze basisschool erkennen wij dat elk kind verschillend is.

Toch zijn er ook veel overeenkomsten. Zo probeert elk kind de eigen positie te ontdekken ten opzichte van volwassenen. Maar vooral ook zijn/haar positie te bepalen ten opzichte van leeftijdgenootjes. Reacties van anderen geven een kind duidelijkheid over het eigen gedrag. Bevestiging geeft zekerheid, en zekerheid geeft vertrouwen. Iedereen mag er zijn! Vanuit deze gedachte willen we heel alert zijn op signalen die op pesten kunnen duiden. Afspraken in dit kader staan beschreven in het ant-pest-protocol.

Belangrijk vinden wij om het volgende te onderscheiden:

Wat is plagen? Wat is pesten?

Bij plagen geldt in algemene zin:

- Er is geen winnaar of verliezer.
- Het gebeurt incidenteel.

- Er is geen letsel (fysiek of psychisch).
- De ander is in staat zich te verdedigen.

Bij pesten gaat het om:

- Buitengesloten worden of genegeerd worden (Doen alsof je niet bestaat).
- Uitgescholden worden vanwege het anders zijn b.v. kleding, uiterlijk etc.
- Door iemand of groep zonder reden geslagen worden.
- Bedreigd worden, onder druk zetten.

Als dit steeds bij hetzelfde kind gebeurt en meerdere keren per dag of per week,

dan is er sprake van structureel pesten. Iemand die gepest wordt kan daar blijvend schade van ondervinden.

De kans dat pestgedrag ook op onze school kan ontstaan/voorkomt is reëel. Belangrijk vinden wij dan ook hoe wij allereerst kunnen bijdragen aan het voorkomen van pestgedrag.

Als er schermutselingen zijn tussen leerlingen proberen we allereerst de leerlingen zelf tot een oplossing te laten komen. Op het moment dat een van de leerlingen verliezer/zondebok wordt heeft dit kind recht/de plicht om zijn/haar juf of meester in te schakelen. De groepsleerkracht zal altijd beide partijen bij elkaar brengen en een gesprek voeren, om zo ruzie en pesterijen op te lossen.

Samen worden haalbare afspraken gemaakt. Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de groepsleerkracht duidelijk stelling. De leerling (de groep) wordt direct aangesproken, en de sancties zoals eerder beschreven in het pedagogisch klimaat worden toegepast.

Wanneer een kind (leerling) in herhaling blijft vallen, worden de ouders ingelicht en proberen school en ouders samen te werken aan een bevredigende oplossing, en een gedragsverbetering te bewerkstelligen. De groepsleerkracht biedt altijd hulp (in woord en gebaar) aan het gepeste kind, maar begeleidt ook de pester(s).

Als het school en ouders niet lukt het pestgedrag te laten stoppen, kan een externe deskundige worden ingeschakeld.

Preventief beleid

Bij de start van elk schooljaar worden in elke groep groepsregels/afspraken opgesteld en zichtbaar opgehangen in elk lokaal.

Pestcoördinator en protocol

De school heeft een pestcoördinator die zorgt voor informatief materiaal en uitvoering van de afspraken rondom pestgedrag. De coördinator kan ook in samenspraak met de directie besluiten om het Pestprotocol in werking te zetten. Het protocol omschrijft een aantal concrete stappen die worden gezet om pesten te beëindigen en herhaling te voorkomen.

Andere activiteiten

De diverse overlegsituaties (bv. MR, ouderraad, groepsbesprekingen, leerlingenraad) binnen de school en de jaarlijkse functioneringsgesprekken met medewerkers, waarin we veiligheid als thema aan de orde laten komen, worden benut om zicht te houden op de veiligheidsbeleving op onze school.

Ook het jaarverslag van de vertrouwenspersoon wordt benut om ons schoolbeleid te herzien.

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken beleggen

Binnen onze school zijn de onderstaande taken belegd. De namen en contactgegevens van de anti-pestcoördinator en van het aanspreekpunt veiligheidsbeleid zijn opgenomen in de schoolgids van onze school. Het bestuurskantoor heeft een centraal overzicht van alle scholen met de namen van de functionarissen per school. Dit overzicht wordt jaarlijks geactualiseerd.

Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling:

Persoon bij wie medewerkers terecht kunnen bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling. Deze persoon implementeert de meldcode, coördineert het signaleringsproces, de verwijzing en de zorg rondom de leerling en het gezin. Op alle scholen van PCBO is deze functie belegd bij de intern belegeider.

Antipestcoördinator:

Aanspreekpunt voor leerlingen die gepest worden of voor leerlingen die vragen hebben over pesten of een situatie daaromtrent. Tevens klankbord voor collega's met vragen over pesten en adviseur voor schoolleiding als het gaat om structurele aanpak van pesten (aanspreekpunt voor pesten).

Aanspreekpunt Veiligheidsbeleid: De directeur is het aanspreekpunt voor het veiligheidsbeleid in brede zin, zoals bedoeld in de schoolgids. Hieronder valt ook het sociale veiligheidsbeleid. De directeur is eveneens de interne contactpersoon voor klachten, zoals bedoeld in de Klachtenregeling van PCBO.

Preventiemedewerker:

Persoon die zich bezighoudt met preventieve activiteiten gericht op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van werknemers en leerlingen.

Interne vertrouwenspersoon:

Persoon die fungeert als aanspreekpunt voor leerlingen en medewerkers als het gaat om bijvoorbeeld pesten, intimidatie of sociale onveiligheid. De vertrouwenspersoon signaleert ook preventief en heeft waar gewenst een rol in de afhandeling van klachten op schoolniveau.

Protocollen

PCBO heeft wettelijk verplichte protocollen en regelingen om signalen, klachten, misstanden zorgvuldig en effectief aan te pakken. Deze regelingen en procedures zijn voor ouders, leerlingen en medewerkers van de scholen en de peuteropvang van PCBO. Hiermee willen we de sociale veiligheid van onze leerlingen en medewerkers maximaal waarborgen. De aard van het signaal bepaalt welke regeling van toepassing is en welke routes er open staan.

Het gaat bij PCBO om de volgende regelingen:

1. Algemene klachtenregeling PCBO;
2. Klachtenregeling voor de peuteropvang;
3. Klokkenluidersregeling PCBO;
4. Meld-, overleg- en aangifteplicht;
5. Meldcode Huiselijk geweld;
6. Noodprocedure voor calamiteiten.

De klachtencoördinatie is belegd bij de bestuurssecretaris op het bestuurskantoor. De directeur is de interne contactpersoon in de school in het kader van de klachtenregelingen. De klachtenregeling zijn voor ouders goed vindbaar op de website van PCBO. Alle regelingen staan bij elkaar in een toegankelijke Veiligheidsmap voor de directeuren, met heldere stroommodellen en protocollen. De Noodprocedure PCBO heeft een helder opschalingsmodel met duidelijk belegde rollen en taken.

Het bestuur bewaakt de uitvoering en actualisatie van de regelingen. En zij heeft een ondersteunende rol hierin richting de scholen.

Documenten

[Handboek IBP](#)

[Meldcode /MOA](#)

[Klachtenregeling](#)

[Klokkenluidersregeling](#)

[Anti-pestprotocol](#)

[Klachtenregeling Peuteropvang PCBO](#)

Fysieke ruimte

Maatregelen

De preventiemedewerker signaleert in en om de school situaties van onveiligheid en bespreekt gewenste acties met de schooldirectie.

De coördinator pestbeleid heeft zicht op de situaties waarbij de sociale veiligheid in het geding is en geeft signalen met betrekking tot de fysieke ruimte in en om het schoolgebouw door aan de schooldirectie.

De schooldirectie is alert op signalen van ouders met betrekking tot de fysieke onveiligheid en geeft prioriteit aan maatregelen.

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

Op onze school worden leerlingen betrokken bij de sociale veiligheid op groeps- en schoolniveau.

Op groepsniveau is de betrokkenheid van leerlingen bij sociale veiligheid onderdeel van de methode voor sociale vaardigheden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het opstellen van regels in de groep.

Op schoolniveau is de betrokkenheid van leerlingen georganiseerd in een leerlingenraad waar ook thema's rond sociale veiligheid worden besproken. De leerlingenraad vergadert elke zes weken.

Samenwerken met ouders

Een positieve relatie met ouders is van groot belang voor de ontwikkeling van ieder kind en wij zetten hier als volgt op in:

- Oudergesprekken
 - Bij de inschrijving op onze school maakt de directeur kenbaar dat er intensief en op een positieve wijze samengewerkt wordt met ouders in het belang van het eigen kind maar ook in het belang van alle kinderen op de school.
 - Bij de start van het schooljaar voert iedere groepsleerkracht een startgesprek met iedere ouder. In dit gesprek staat de kennismaking centraal en hier ligt de kans om de ouders ook aan te spreken op de medeverantwoordelijkheid voor de sociale veiligheid. Alle signalen zijn welkom en worden opgepakt.
- MR
 - Binnen de MR wordt minimaal één keer per jaar het onderwerp sociale veiligheid besproken. Ouders wordt op actieve wijze om feedback gevraagd als het gaat om sociale veiligheid.
- Medewerker ouderbetrokkenheid
 - De samenwerking met ouders wordt versterkt door de inzet van de 'medewerker ouderbetrokkenheid' (MOB).

Samenwerken met partners

Op het gebied van sociale veiligheid zijn de onderstaande partners betrokken bij onze school:

- Schoolzorgteam
 - In het schoolzorgteam is naast de schoolmaatschappelijk werker ook een medewerker van het wijkteam actief. Het wijkteam is onze schakel bij het inzetten van jeugdhulp.
- GGD en Jeugdgezondheidszorg
 - In Rotterdam is er betrokkenheid van de schoolarts of een verpleegkundige vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin op alle scholen.
- Politie
 - Ook is aan iedere school een wijkagent gekoppeld.
 - De directeur van de school kan ten alle tijden in gevallen van onveiligheid een beroep doen op de

wijkagent. Daarnaast verzorgt de wijkagent ook lessen HALT in het kader van preventief veiligheidsbeleid voor leerlingen in groep 7 en 8.

- Jongerenwerk

Er is regelmatig overleg met het jongerenwerk in de wijk. Daarnaast brengen we het aanbod in de vakanties ruim onder de aandacht via al ons beschikbare kanalen.

Pedagogisch handelen

Pedagogisch vakmanschap

Pedagogisch vakmanschap

Pedagogisch klimaat in school

De sfeer en omgeving waarin leerlingen zich ontwikkelen op school wordt ook wel het pedagogisch klimaat genoemd. Door te beschrijven wat onze visie is en deze uit te werken in kenmerken, gedragingen, regels en afspraken proberen we een goed beeld te geven van het pedagogisch klimaat.

Visie

Het pedagogisch handelen van onze leraren bepaalt de mate waarin kinderen zich veilig, ondersteund en uitgedaagd voelen. Een goed pedagogisch klimaat wordt gekenmerkt door een prettige, ontspannen sfeer waarbij kinderen op een positieve wijze worden aangesproken en zich op hun gemak voelen in de groep. We reageren alert en adequaat bij pestproblemen en zorgen ervoor dat kinderen zich veilig en gerespecteerd voelen door de inbreng van kinderen te respecteren en te bevorderen dat kinderen naar elkaar luisteren. Ongewenst gedrag wordt zoveel mogelijk voorkomen door gebruik te maken van duidelijke gedrags- en omgangsregels en een benadering met positieve verwachtingen, complimenten, bemoediging en uitdaging.

De school is verantwoordelijk voor het pedagogisch klimaat in de groepen. Contact met ouders bij opvallende situaties is van belang om snel te kunnen reageren. We vinden het belangrijk om ouders snel op de hoogte te stellen van bijzonderheden en stellen hun interesse in de aanpak op school op prijs.

Naast de cognitieve ontwikkeling is de sociaal emotionele ontwikkeling erg belangrijk. We willen dat leerlingen leren vertrouwen te hebben in zichzelf, in elkaar en in volwassenen.

Leerlingen moeten leren samenwerken en ook leren omgaan met emoties van zowel zichzelf als van anderen. Het ontwikkelen van deze vaardigheden kan alleen in een veilige en geborgen omgeving op basis van wederzijds respect.

De Wilhelminaschool wil een school zijn waar de leerlingen:

- Zich veilig en geborgen voelen.
- Gerespecteerd worden om wie zij zijn en anderen met respect behandelen.

- Een goede band hebben met de teamleden
- Op hun eigen mogelijkheden vertrouwen en dus ook fouten durven te maken
- Leren zelfstandig te werken en te leren.
- Leren samenwerken en samen leren.
- Leren omgaan met hun eigen gevoelens en die van anderen.
- Zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen handelen.
- Zich als een goed burger kunnen ontwikkelen.
- Vrijheid geboden wordt, binnen duidelijke grenzen.

De school

Vanzelfsprekend moet de school voldoen aan alle eisen voor fysieke veiligheid en moet de school ook voor leerlingen een uitdagende leeromgeving zijn. De groepsleerkracht zorgt voor een uitnodigend en gezellig lokaal. De materialen zijn eenvoudig toegankelijk. Er is variatie in de opstelling van de groep en er is een gestructureerde rijke leeromgeving.

De groepsleerkrachten zien erop toe dat met regelmaat werkjes, posters en didactisch materiaal gewisseld worden. Leerlingen worden betrokken bij de inrichting en aankleding van het lokaal.

Om de rust in de school tijdens de lesuren te garanderen zijn er gedragsregels opgesteld.

Ook gelden gedragsregels op het schoolplein, voor en na schooltijd en in de pauzes.

Groepsleerkracht

De groepsleerkrachten van de Wilhelminaschool realiseren zich dat hun handelen (bewust of onbewust) invloed heeft op de ontwikkeling en het welbevinden van leerlingen.

Een voorwaarde voor een positief pedagogisch klimaat is dat het handelen van de groepsleerkracht consequent is en gericht op de uitgangspunten zoals die in de visie/missie beschreven staan.

Door leerlingen goed te observeren en regelmatig met leerlingen te praten, verifieert een groepsleerkracht of zijn handelen ook goed overkomt.

Kenmerkend voor de groepsleerkracht in zijn handelen en omgang met de leerlingen is: empathie, betrokkenheid, echtheid, integriteit, respect en vertrouwen.

De leerling

We zijn ons bewust dat het bijbrengen van sociale vaardigheden primair de taak van ouders is en school het tweede opvoedingsmilieu vormt.

We verwachten dan ook dat motivatie om te leren en respect hebben voor anderen in de basis door ouders

bijgebracht wordt. De taak van school is vanuit een positief pedagogisch klimaat de sociale competentie en vaardigheden van leerlingen te versterken.

De leerlingen dienen ook open te staan voor het handelen van groepsleerkrachten.

Indien een leerling op school onaangepast gedrag vertoont, dan is het een taak van de groepsleerkracht het onaangepaste gedrag te corrigeren. Indien hetzelfde gedrag vaker voorkomt of toeneemt, zullen de ouders aangesproken worden ook thuis aandacht te schenken aan het onaangepast gedrag, zodat in overeenstemming het gewenste sociale gedrag bijgebracht kan worden. Indien noodzakelijk worden, volgens afspraak de stappen uit het grensoverschrijdend gedragsprotocol gehanteerd.

Indien een leerling zich niet aan afspraken of regels houdt of onaangepast gedrag vertoont dan kan de groepsleerkracht de volgende sancties nemen:

- Waarschuwen.
- Apart zetten.
- In andere groep zetten.
- In pauzes binnenlaten.
- Strafwerk geven.
- Strafwerk meegeven. (na ouders ingelicht te hebben)
- Na laten blijven. (na ouders ingelicht te hebben)
- Overleg met ouders over gezamenlijke aanpak/straf.
- Aanmelden voor leerlingenbespreking in verband met gedragsproblemen.

Uitgangspunt blijft strafwerk en nablijven zoveel mogelijk te vermijden

Indien het gedrag niet verbetert, onaangepast blijft of ontoelaatbaar is, dan kan een officiële waarschuwing volgen. Bij een volgende overtreding wordt schorsing aangevraagd. In het uiterste geval kan een procedure opgestart worden om de leerling van school te verwijderen (zie ook de stappen in het gedragsprotocol).

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

Regels en afspraken

De algemene gedragsverwachtingen staan benoemd onder de pijlers respect, verantwoordelijkheid en veiligheid. Aanvullend hierop hebben we nog enkele heel praktische regels geformuleerd.

Pleinregels / Samen spelen

- Vecht-, schop-, sla- en trekspelletjes waarbij de kans is dat je een ander pijn doet mogen niet.
- Spelletjes met knikkers, kaartjes/plaatjes e.d. zijn nooit voor nep, neem je winst, maar ook je verlies.
- Voetbal in de pauzes op het plein alleen in de Pannakooi.
- Overige balspelen op het plein alleen met toestemming van de pleinwacht
- Speel creatief, maar niet agressief.
- Loop op het plein met de fiets aan de hand.
- Fietsen staan in de rekken.
- Gooi afval in de afvalbak.

Conflicten/Pesten

- Pestgedrag wordt niet getolereerd
- Conflicten worden altijd uitgesproken
- Lukt het niet onderling, dan zal een groepsleerkracht bemiddelen
- Conflicten dienen zo snel mogelijk opgelost te zijn, zeker voordat de leerling weer naar huis gaat
- Geef iedereen elke dag een nieuwe kans

Voor verdere protocol verwijzen we naar het Anti-pestprotocol.

Belonen

Leerlingen worden beloond op de volgende wijze:

- Complimenten op schrift, in woord en gebaar.
- Beloningsstickers, -kaartjes, of -stempels.
- Kortdurende leuke activiteit, afwijkend van het lesrooster.

Groepsregels

- De groepsleerkracht stelt zelf regels op, die gelden voor de groep. Deze zijn gebaseerd op de algemene regels die gelden voor de school.
- Deze regels kunnen niet afwijken van bovenstaande afspraken, maar zijn een aanvulling of uitwerking daarvan.
- De regels worden aan het begin van het schooljaar met de leerlingen besproken en staan duidelijk in de schoolgids beschreven.

Deze afspraken zijn in alle lokalen voor iedereen zichtbaar aanwezig.

Documenten

[Gedagsverwachtingen](#)

Ouders

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

We informeren ouders op heldere wijze wat de regels en afspraken zijn op school en dit staat vermeld in de schoolgids. We informeren ouders via een nieuwsbrief/ouderapp over de bijzonderheden op school.

Als school verwachten we dat ouders betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind op school.

We verwachten dat ouders ons op de hoogte houden van hoe het met het kind gaat en dat zij alle belangrijke informatie met ons delen. Ook het op tijd op school zijn en het deelnemen aan de gesprekken met betrekking tot de leer- en gedragsontwikkeling van hun kind wordt verwacht van de ouder. Dit staat beschreven in de schoolgids en deze verwachtingen worden besproken tijdens de inschrijving van het kind op school.

Om tot een veilige schoolomgeving te komen hebben we een aantal gedragsverwachtingen geformuleerd, welke jaarlijks worden geëvalueerd in samenspraak met de MR.

Respect

- We respecteren elkaar en geven elkaar de ruimte.
- We hebben respect voor elkaars verschillen.
- We luisteren zó naar elkaar, dat de ander zich begrepen voelt.
- We hanteren tijdens gesprekken fatsoenlijk taalgebruik.

Veiligheid

- We zorgen met elkaar voor een veilige omgeving.
- Ouders en medewerkers treden níet agressief op.

- We lossen met elkaar een conflict op zonder dat er iemand verliest.
- We zorgen er met elkaar voor, dat iedereen zich gehoord en gewaardeerd voelt.

Verantwoordelijkheid

- Ouders tonen betrokkenheid bij de ontwikkeling van hun kind.
- Ouders ondersteunen hun kind en werken samen met school bij het verwerven van vaardigheden
- Ouders zorgen ervoor, dat hun kind elke dag op tijd en uitgerust op school komt.
- Ouders houden bij hun kind toezicht op het verantwoordelijk omgaan met social media.

Preventie

Leerlingen

Activiteiten

Binnen de school zijn er afspraken gemaakt die geborgd zijn in kwaliteitsdocumenten zoals het beleidsplan Burgerschap. Hierin staat beschreven met welke routines en regels we werken en welke gedragsverwachtingen we hebben van leerlingen en professionals om positief gedrag te bevorderen. Bij de start van het schooljaar wordt dit in de teamvergadering onder de aandacht gebracht en in de eerste schoolweken staat dit gedurende de gouden weken centraal voor de leerlingen.

Tevens hebben we binnen de school een Focusgroep Burgerschap en Vreedzame school. Zij maken per jaar een ontwikkelplan met daarin de doelen voor het betreffende schooljaar. Tevens volgens zij de diverse themaweken, zoals 'Week van respect', 'Week tegen pesten' enzovoort.

De anti-pestcoördinator maakt bij de start van het schooljaar een ronde langs alle groepen zodat alle leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen.

Ondersteuningsmogelijkheden

Binnen de school hebben we diverse functionarissen die leerlingen kunnen ondersteunen. In het begin van het schooljaar stellen ze zich voor aan de leerlingen voor zover van toepassing. Een overzicht:

- **Leerkracht:** voor de leerlingen is de leerkracht een centrale spil in het bieden van voorwaarden voor een positief groepsklimaat. De leerkracht investeert bij uitstek in de relatie met het kind. De leerkracht signaleert tijdig als er problemen zijn of onveiligheid wordt ervaren door een leerling en geeft zijn/haar beschikbaarheid aan bij de leerlingen in de groep.
- **Preventiemedewerker:** preventie-activiteiten op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van werknemers en leerlingen. Ook betrokken bij opstellen van de RI&E.
- **Schoolmaatschappelijk werker:** het bieden van ondersteuning aan ouders bij zorgen rondom het kind op school in de vorm van gesprekken en verwijzing naar hulpverlening.
- **Schoolzorgteam:** op PCBO-scholen is een schoolzorgteam actief. Hier participeert de school en daarnaast ook het wijkteam waardoor er in sommige casuïstiek snel hulp kan worden ingezet.
- **Anti-pestcoördinator:** In gesprek met kind/leerkracht in situaties waarbij de sociale veiligheid in het

geding is.

- Aandachtsfunctionaris: implementatie van de meldcode. Daarnaast coördineert de aandachtsfunctionaris het signaleringsproces, de verwijzing en de zorg rondom de leerling en het gezin.
- Interne vertrouwenspersoon/intern contactpersoon: zie de klachtenregeling PCBO.

Personeel

Deskundigheidsbevordering

Het faciliteren en stimuleren van scholing en training van personeel op het bevorderen van een positief pedagogisch klimaat en sociale veiligheid is een jaarlijks onderdeel van de professionaliseringsagenda op onze school. Er wordt ingezet op training met het gehele team en ook op de individuele training van medewerkers in de specifieke rollen en taken.

Op bestuursniveau wordt het leren van elkaar gefaciliteerd in het IB-netwerk of netwerken van adjuncten en directeuren.

Signaleren

Signaleren

Signaleren

De leerkrachten observeren dagelijks door te letten op het gedrag van alle leerlingen in de groep. In de cyclisch geplande groepsbesprekingen worden signalen van onveiligheid bij leerlingen besproken worden. Bij dringende zaken kan de leerkracht hiervoor dagelijks terecht bij de de intern begeleider/aandachtsfunctionaris of antipestcoördinator. Zij schalen desgewenst op naar schoolmaatschappelijk werk en de directie van de school.

De directie is verantwoordelijk om signalen van onveiligheid tijdig op te vangen bij medewerkers. Hiervoor is het van belang dat er gewerkt wordt aan een professionele schoolcultuur waar alle zaken bespreekbaar zijn en waar iedereen zich gezien en gewaardeerd voelt. Iedere medewerker wordt gestimuleerd om gevoelens van onveiligheid tijdig bespreekbaar te maken.

Meldcode (bij huiselijk geweld en kindermishandeling)

De wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verplicht onderwijspersoneel om een vijfstappenplan te gebruiken als ze het vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Het protocol (stappenplan) van PCBO is toegevoegd als document onder radar 'voorwaarden scheppen'.

Meldplicht (bij seksueel misbruik in het onderwijs)

De wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs wordt ook wel de Meld-, overleg- en aangifteplicht genoemd. Deze wet verplicht alle medewerkers die het vermoeden hebben van, of informatie krijgen over, een mogelijk zedendelict door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling onmiddellijk door te geven aan het bevoegd gezag. Het protocol (stappenplan) van PCBO is toegevoegd als document bij radar 'voorwaarden scheppen'.

Handelen

Acuut

Het investeren in een positieve schoolcultuur met heldere gedragsregels is van belang om preventief te kunnen werken. Jaarlijks wordt hier ruime aandacht aan besteed in teamoverleg en tijdens studiedagen.

Bij grensoverschrijdend gedrag zijn er afspraken (gedragsprotocol) op de school over de stappen die worden doorlopen. De afspraken op de school sluiten aan op het protocol schorsen en verwijderen van het schoolbestuur PCBO.

Nazorg

Na een incident is het van belang dat de sociale veiligheid in de school wordt hersteld.

De directie ziet toe op afspraken die nodig zijn in het kader van nazorg op groeps- en individueel niveau van alle betrokkenen. De afspraken omtrent de afwikkeling van het incident en de nazorg worden gemaakt door de directeur van onze school met de betrokken medewerkers vanuit het schoolteam.

Bij ernstige incidenten wordt nazorg geboden worden vanuit het bestuursbureau door in een reflectiegesprek na te gaan wat er nodig is. Zie de noodprocedure (veiligheidsbeleid PCBO) p.10.

Evalueren

Evalueren

Onderdeel van het beleid is dat er evaluatie plaatsvindt na een incident op schoolniveau.

Bij ernstige incidenten/calamiteiten treedt de noodprocedure PCBO in werking en wordt er gemeld bij de bestuurssecretaris PCBO.

Er vindt jaarlijkse een analyse en evaluatie plaats van de incidenten om acties te genereren en protocollen aan te passen op school- en bestuursniveau.

Er wordt een jaarverslag gemaakt door de externe vertrouwenspersoon. De data wordt door de gebruikt voor inzichten en consequenties voor beleid.

Samenwerken

Samenwerken

De samenwerking met externe partners is georganiseerd in het schoolzorgteam (directie, intern begeleider, schoolmaatschappelijk werker en medewerker wijkteam). In het schoolzorgteam zijn alle verantwoordelijkheden vastgelegd.

Aan onze school is een wijkagent en een leerplichtambtenaar gekoppeld waar we actief een beroep op kunnen

doen.

Bij ernstige zorgsignalen kan een melding worden gedaan in SISA. SISA is een signaleringssysteem waar instanties melding maken van betrokkenheid bij een gezin.

Bij zorgen kunnen wij zo nagaan welke instanties al betrokken zijn en hiermee contact leggen.

